

[Carlsen-Skiødt.]

af, at der var et Blad, der i Dag har kaldt Venstres Stilling for Komediespil. Det var ikke mig, der har brugt det Ord — det var Avisen, og jeg citerede det — om den Form, Venstre har brugt for sine Forslag her i Tinget, og han spurgte, om det ikke var Komediespil, naar det konservative Folkeparti stillede sine Forslag. Det forekommer mig rigtigt nok, at her er en uhyre Forskel, fordi Venstre havde ikke blot Udsigt til, men havde det i sin Magt at faa noget ud af Sagen i Landstinget. Det var der, de skulde have stillet deres Forslag. Vi har ingen Udsigt til at faa noget igennem her i Tinget, efter at de tre Partier er gaaet sammen. Derfor har vi ingen anden Fremgangsmaade at bruge end den at vise vor Stilling. De politiske Magtforhold gør, at der bliver en uhyre Forskel.

Det ærede Medlem har sagt gentagne Gange, at Befolkningen har ikke ønsket denne Ordning. Det er for mig noget meget afgørende. Det vil altsaa sige, at Befolkningen har været fornøjet med den Ordning, den havde; den har ikke ønsket nogen Forandring, men der bliver paatvunget den en Forandring af Forholdet mellem Skole og Kirke, og det har Venstre været med til at paatvinge dem.

Jeg stillede et ganske bestemt Spørgsmaal til den højtærede Undervisningsminister. Det er maaske nok blevet besvaret indirekte, men det vilde være rart at faa det sagt udtrykkeligt af Ministeren her, ogsaa for Fremtidens Skyld. Har Biskoppen, naar den nye Lov træder i Kraft, nogen Ret til at møde i Folkeskolen og føre Tilsyn under en eller anden Form, under Form af Visitats — hvad man vil kalde det? Har han overhovedet nogen Ret til at blande sig i Undervisningen i Skolen? (*Undervisningsministeren* [Borgbjerg]: Det staar ganske klart Sp. 1839 i Landstingstidende). Men jeg vil alligevel bede Ministeren sige det ganske udtrykkeligt, fordi det er ikke blot mig, der ønsker det, men jeg har paa given Foranledning fundet det rigtigt at fremdrage det her, fordi man har misforstaaet de Udtalelser, som er faldet i Landstinget. Det kommer jo ogsaa noget til Orde i den Betænkning, de konservative Udvalgsmedlemmer her har afgivet. Derfor vilde det være rart, om Ministeren vilde sige ganske udtrykkeligt, at Døren ind til Folkeskolen er for Fremtiden lukket for Biskoppen. Han kan naturligvis komme der som almindeligt Menneske, men ikke som Biskop . . . . (*Under-*

visningsministeren [Borgbjerg]: Jeg kan ikke gøre for, at Mennesker hverken kan læse eller høre). Jeg vil endnu en Gang bede den højtærede Minister give et ganske bestemt Svar paa dette.

J. Oskar Andersen: Mit Indtryk af denne Debat er stadig væk dette, at der er meget stor Forskel paa Opfattelsen indenfor den ene og den anden af de tre Grupper med Hensyn til, hvad der er opnaaet i Retning af Forbindelse mellem Kirke og Skole. Den højtærede Minister vil altsaa ikke udtale sig om det Spørgsmaal. (*Undervisningsministeren* [Borgbjerg]: Det har jeg gjort). Ja, det mener jeg ogsaa. Jeg finder Ministerens Udtalelse meget klar, nemlig gaaende ud paa, at Biskoppen, naar han kommer, kan invitere de Børn, der ønsker det, til at komme i Kirken, hvis de ikke forhindres af Læreren, fordi de tilfældigvis sidder i Skolen og altsaa ikke kan komme til en Børnevisitats — hvad man nu vil kalde det — i Kirken. Det er ikke det samme som tidligere, da Biskoppen kunde forlange at komme i Skolen og at samle Børnene. Det er heller ikke det samme som det, der staar i Lovforslaget vedrørende Sønderjylland, det, som den højtærede Minister fuldstændig gaar ind for. Det er besynderligt, at man stiller sig paa saa forskellig Maade i en og samme Sag overfor to Landsdele.

Hvad angaar det, som det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen sagde om Artiklen af Landstingsmand Pastor Nedergaard, finder jeg ogsaa, at de Udtalelser, som Pastor Nedergaard kommer med, viser en Forstaaelse af Lovforslaget, hvis Rigtighed jeg efter Lovforslagets Ordlyd maa betvivle. Der staar bl. a.:

„Præsten bliver en Skolemyndighed, der har fuld Adgang til at henvende sig til samtlige Skoleautoriteter, naar han finder Anledning dertil. Han kan f. Eks. tilkalde Skolekonsulenten.

Dette gælder ogsaa samtlige Købstæder. Naturligvis vil han dog her være særlig henvist til at rejse Sager vedrørende Kristendommens Stilling i Undervisningen.“

Jeg tror, som sagt, at det vil vise sig, at denne Lov ikke giver ham denne Ret. I alt Fald staar der ikke noget klart om det. Det er dette, jeg stadig vender tilbage til. Det er urigtigt af et Ting som dette høje Ting at give en Lov fra sig, som er saa uklar, at man kan staa og tale saa længe